

1. lektion: Livsformer i Danmark

*1. Lektion i undervisningsforløbet:
"Forskellige liv i Danmark". Forløbet er
baseret på kapitel 5*

*I bogen Luk Samfundet Op! af Brøndum &
Hansen, Forlaget Columbus. København
2010.*

LUK
SAMFUNDET
OP!

1. lektion: Livsformer i Danmark

Lektien til 1. lektion: s.85-89 i Luk Samfundet

Op! af Brøndum og Hansen, Columbus 2010

Dagsorden og arbejdsformer

- Introduktion til forløbet: Hvad er det gode liv?
- Parøvelse
- Kendetegn ved de forskellige livsformer
- Udfyld matrixskema
- Gæt en livsform
- Hvad er det gode liv i de forskellige livsformer?

**LUK
SAMFUNDET
OP!**

Hvad er det gode liv?

Social differentiering:

Der er forskellige måder og forskelle hvorpå danskere lever deres liv. Derfor bruger vi inden for samfundsvidenskaberne forskellige tilgange for at undersøge, hvordan ***danskere lever deres liv.***

- Livsformer
- Livsstil
- Levevilkår

LUK
SAMFUNDET
OP!

LIVSFORMSANALYSEN

Indblik i hverdagen!

LUK
SAMFUNDET
OP!

Øvelse

- Interview din sidemand om hans eller hendes forhold til uddannelse.
- Analyser hvem sidemanden mest minder om: er det Søren, Yasmina og Viola som præsenteres på side 85-86?
- Diskuter hvilke livsformer som kommer til udtryk i henholdsvis Søren, Yasmina og Violas historier på side 85-86?

Livsformsbegrebet dækker over

1. En *hverdagspraksis*:

- Hvad er arbejdets betydning for det enkelte menneske?
- Hvordan forløber en hverdag?

2. Forestillinger om *det gode liv*: Hvad er godt og skidt?

→ *Hvordan ser jeres hverdagspraksis ud?*

→ *Hvad er det gode liv for jer?*

LUK
SAMFUNDET
OP!

Livsformerne og det at arbejde

- Livsformerne forholder sig meget forskelligt til arbejde.
- Bestemte erhverv knytter sig til bestemte kulturer (fx bestemte normer, vaner, funktioner og værdier).
- Identitet og erhverv hænger ofte sammen

LUK
SAMFUNDET
OP!

Den karrierebundne livsform

- Arbejdet er det, man lever for
- Den karrierebundne har stort ansvar på sin arbejdsplads
- Han eller hun er leder, er derfor 100% loyal og står hele tiden til rådighed for virksomheden
- Arbejdet består i, at man sælger sin ekspertise – sin viden og erfaring – til højeste bud
- Lønnen er ofte høj i den karrierebundne livsform
- Grænsen mellem arbejde og fritid er flydende
- Fritiden kan bruges til at lade op i, men den bruges ofte til at udvikle karrieren, bl.a. ved at netværke med forskellige personer, som man mener, kan få positiv betydning for karrieren
- Fritiden er derfor ofte et middel til at nå målet om den bedste mulige karriere
- Det perfekte liv er det liv, hvor den karrierebundne kan sætte alt ind på sin karriere
- Høj løn, stort forbrug og mæsser af status er ofte et ønske for den karrierebundne
- For at få det perfekte liv er det vigtigt at have en ægtefælle, der støtter loyalt op bag karrieren. Det perfekte liv kræver som regel en familie og et hjem, der udadtil kan signalere succes
- Direktører og politikere er eksempler på den karrierebundne livsform

**LUK
SAMFUNDET
OP!**

Lønmodtager-livsformen

- Arbejdet er ikke i sig selv et mål, det er snarere et middel til at opnå målet, som er mest mulig fritid
- Arbejdet må gerne være interessant, men det må ligeså gerne give en god løn, så man kan komme til at gøre det, man har allermest lyst til at have: fritid
- Der er en klar skillelinje mellem, hvad der er arbejde, og hvad der er fritid
- Fritiden "er hellig"
- Lønarbejdet er det, der kan finansiere den "gode fritid"
- Have mulighed for at forbruge og gøre lige det, man har lyst til i sin fritid
- Det perfekte liv er et lønmodtagerjob med en god løn, der kan bruges til det, livet virkelig handler om, fx rejser, sport, musik og tid med venner og familie
- Skolelæreren kan fx have en lønmodtagerlivsform

**LUK
SAMFUNDET
OP!**

Den selvstændige livsform

- Arbejdet er selvstændigt
 - Man planlægger og udfører arbejdet selv
 - Man er sin egen chef, og virksomhedens succes afhænger af en selv
 - Arbejdets funktion er ikke rigdom, men at man selv kan skabe og bestemme
 - Arbejdet opleves ikke som en sur pligt, men som formålet med livet
 - Man er stolt over at kunne klare sig selv uden hjælp fra andre
- Fritiden er underordnet
 - Som selvstændig adskiller man ikke arbejde og fritid
 - Man arbejder hårdt og længe, hvilket betyder mindre fritid
 - Det betyder ikke noget, for det vigtigste er det selvstændige arbejde
- Arbejdsliv og fritidsliv flyder sammen i et. Det vil sige, at der er tale om en familievirksomhed, hvor alle i familien bidrager, og hvor det hus man bor i, er rammen omkring arbejdslivet
 - Landmanden er et eksempel på den selvstændige livsform. Her er arbejde og familie samlet på gården

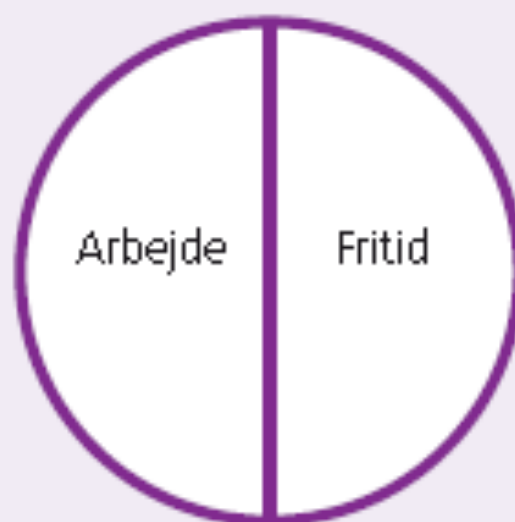
**LUK
SAMFUNDET
OP!**

Den selvstændige livsform

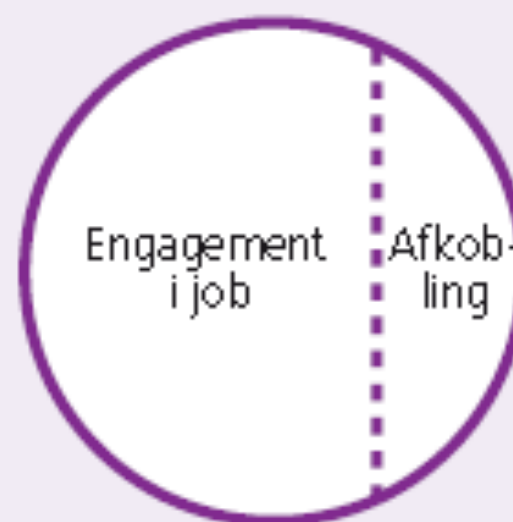

Lønarbejder- livsformen

Middel → Mål

Den karrierebundne livsform

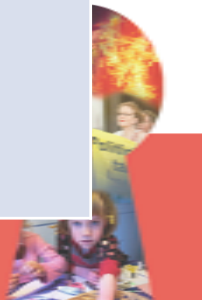
Mål ← Middel

**LUK
SAMFUNDET
OP!**

Udfyld matrixskema

Livsform	Den selvstændige livsform	Lønmodtager-livsformen	Karriere-livsformen
Familie Bedsteforældre			
Forældre			
Er der sammenhæng mellem dine forældres og bedsteforældres arbejde og deres holdninger og værdier?			
Hvordan ser din livsform ud lige nu, og hvad er dine fremtidsforventninger? Sammenlign med dine forældre og bedsteforældres forventninger.			

Matrixskema

- Sammenlign de svar du har fået i din figur med din makker og diskuter, hvorfor resultatet er blevet som det er. Fx hvorfor dine bedsteforældres/forældres forventninger til livet måske var anderledes end dine er i dag osv.
- Diskuter i forlængelse heraf om vi altid kan bestemme en persons livsform, alene ud fra det arbejde som personen har.

DEN STORE LIVSFORMSQUIZ

Gæt forskellige livsformer

LUK
SAMFUNDET
OP!

Hvilken livsform er dette?

”Der er groft sagt ingen forskel mellem arbejde og fritid. Man er sin egen herre, og man er stolt af det, man har opnået - og man er ikke afhængig af andre”

http://www.1999362.thinkquest.dk/Danskernes_liv/livsformer.shtml

DEN SELVSTÆNDIGE LIVSFORM

LUK
SAMFUNDET
OP!

Hvilken livsform er dette?

Her er der en skarp adskillelse af arbejde og fritid.

http://www.1999362.thinkquest.dk/Danskernes_liv/livsformer.shtml

LØNMODTAGERLIVSFORMEN

LUK
SAMFUNDET
OP!

Hvilken livsform har Paris Hilton?

Trickspørgsmål!!!

Vi må spørge hende, for at kende hendes livsform!!!

<http://www.parishiltonwallpapers.info/wallpaper/paris-hilton-1024x768-22680/>

LUK
SAMFUNDET
OP!

Hvilken livsform er dette?

Denne person er, for at beholde denne livsform, villig til at ofre meget. Lønnen behøver ikke være særligt stor, og der er heller ikke så meget fritid

http://www.1999362.thinkquest.dk/Danskernes_liv/livsformer.shtml

DEN SELVSTÆNDIGE LIVSFORM

LUK
SAMFUNDET
OP!

Hvilken livsform er dette?

” Familien skal helst bakke op om karrieren, men kommer i anden række”

http://www.1999362.thinkquest.dk/Danskernes_liv/livsformer.shtml

DEN KARRIEREORIENTEREDE LIVSFORM

LUK
SAMFUNDET
OP!

Hvilken livsform er dette?

”Denne livsform er ... tæt forbundet med arbejdet. Karrieren har topprioritet i ens liv, og alt andet kommer derefter”

http://www.1999362.thinkquest.dk/Danskernes_liv/livsformer.shtml

DEN KARRIEREORIENTEREDE LIVSFORM

LUK
SAMFUNDET
OP!

Hvilken livsform har en landmand?

Trickspørgsmål!!!

Vi må spørge ham,
for at kende
hans livsform!!!

[http://www.arla.dk/appl/HJ/HJ401/HJ401D03.nsf/2c8e5576cd3bf4c4c1256d030047be36/Od6a502180fb0ab4c1257146003a87a1/\\$FILE/1551109.jpg](http://www.arla.dk/appl/HJ/HJ401/HJ401D03.nsf/2c8e5576cd3bf4c4c1256d030047be36/Od6a502180fb0ab4c1257146003a87a1/$FILE/1551109.jpg)

LUK
SAMFUNDET
OP!

Hvilken livsform er dette?

”For at bevare livsformen må familien komme i anden række, selvom den er et vigtigt led i at få virksomheden til at bestå”

http://www.1999362.thinkquest.dk/Danskernes_liv/livsformer.shtml

DEN SELVSTÆNDIGE LIVSFORM

LUK
SAMFUNDET
OP!

Hvilken livsform er dette?

”Man stræber efter toppen, ikke kun fordi det giver flere penge, men også fordi toppen byder på de mest spændende arbejdsopgaver og magt”

http://www.1999362.thinkquest.dk/Danskernes_liv/livsformer.shtml

DEN KARRIEREORIENTEREDE LIVSFORM

LUK
SAMFUNDET
OP!

Hvilken livsform er dette?

”Man arbejder for at have råd til at holde fri. Det skal dog ikke forveksles med, at man ikke bryder sig om sit arbejde, eller ikke har et nært tilknytningsforhold til sin arbejdsplads”.

http://www1999362.thinkquest.dk/Danskernes_liv/livsformer.shtml

LØNMODTAGERLIVSFORMEN

LUK
SAMFUNDET
OP!

Hvilken livsform har en
renovationsmedarbejder?

Trickspørgsmål!!!

Vi må spørge ham,
for at kende
hans livsform!!!

<http://www.vejleamtsfolkeblad.dk/artikel/219945:Godt-det-ikke-er-mig--Fritiden-er-vigtigere-end-arbejdet>

LUK
SAMFUNDET
OP!

Hvilken livsform er dette?

”Familien er vigtig som en del af fritiden. I denne livsform er familien kaldt for et "servicecenter".

http://www.1999362.thinkquest.dk/Danskernes_liv/livsformer.shtml

LØNMODTAGERLIVSFORMEN

LUK
SAMFUNDET
OP!

Hvilken livsform er dette?

”Fritiden skal planlægges nøje, så den passer til arbejdet. Man går på de rigtige caféer, går i de rigtige Hugo Boss-habitter og spiller golf eller squash med de rigtige venner”

http://www.1999362.thinkquest.dk/Danskernes_liv/livsformer.shtml

DEN KARRIERERORIENTEREDE LIVSFORM

LUK
SAMFUNDET
OP!

Afrunding på timen

Hvad er det gode liv i:

- 1) Lønmodtagerlivsformen
- 2) Den karriereorienterede livsform
- 3) Den selvstændige livsform

**LUK
SAMFUNDET
OP!**

